

De Saambinder

Kerkelijk weekblad van de Gereformeerde Gemeenten

donderdag 29 november 2007

MEDITATIE

Advent

De Heere weet met de moeden een woord ter rechter tijd te spreken. De gezegende Heere Jezus komt om de treurenden te troosten. Zo'n woord is: uw ogen zullen de Koning zien in Zijn schoonheid.

Het is een goddelijke belofte in uiterst verdrietige en onmogelijke omstandigheden. Het Assyrische leger heeft het beleg geslagen om Jeruzalem. Koning Hizkia heeft het goud al van de tempeldeuren moeten halen om de Assyrische koning te voldoen. Maar die is toch met een machtig leger naar Jeruzalem gekomen. En daar honen zij Israëls God! Zij bespotten het vertrouwen dat Hizkia in de Heere mocht stellen. Ach, het gaat de inwoners van Jeruzalem door merg en been. En Hizkia wordt in zijn hart gestoken. De kroon en koninklijke mantel worden afgelegd; hij doet een zak om zijn lendenen. Het volk ziet de koning in treurgewaad. Met Jesaja roept Hizkia naar de hemel: twist met mijn twisters, Hemelheer! Juist nu belooft de Heere: uw ogen zullen de koning zien in zijn schoon-

Uw ogen zullen de Koning zien in Zijn schoonheid.

Jesaja 33 : 17

heid. Waarom? De Heere zal verlossing zenden: honderdvijftigduizend Assyrische soldaten zullen gedood worden. De vijand wordt bekleed met schaamt' en schand'. Dan is Hizkia in God verblijd. Hij straalt weer van blijdschap en draagt zijn koninklijke kleding weer. Uw ogen zullen de koning zien in zijn schoonheid.

Zo belooft de Heere nog aan een volk, dat treurig en verslagen is: uw ogen zullen de Koning zien in Zijn schoonheid. Het is de beloofde Messias, die God over Sion tot Koning gezalfd heeft. Na een uiterst diepe vernedering van krib tot kruis zal Hij verheerlijkt worden. Hij draagt de straf der Zijnen. Hij brengt de eeuwige zaligheid voor hen aan, Hij verhoogt de eer des Vaders. Voor Hem zal gelden: maar eeuwig bloeit de

gloriekroon, op het hoofd van Davids grote Zoon.

Onder het zien van deze Koning wordt het geestelijk zien, het zien des geloofs verstaan. Het zien, dat zalig maakt: "mijn ogen hebben Uw zaligheid gezien". Uw ogen!

De ogen, die nu somber en bedroefd de wereld inkijken. Waarom toch? Ach, zucht iemand, ik ben God kwijt; zonder God in de wereld en geen hoop. Helaas, ik ken de Heere niet en ik kan niet voor Hem leven, hoe gaarne ik dat nu ook wens, maar ik ben geestelijk dood.

De ogen, die nu wenen. Waarom wenen die? Ach Heere, ik heb tegen U zwaar en menigmaal misdreven. De ogen, die nu terneergeslagen zijn. Waarom toch? Ach Heere, ik ben beschaamd, ik zal de straf mijner ongerechtigheid dragen, want ik heb tegen U gezondigd. O God, zou U nog naar zo'n mens om willen zien? De tollenaar durfde zijn ogen niet opslaan naar de hemel. De ogen, die nu niet zien. Heere, is er nog een weg, is er nog een middel om die straf te ontgaan en wederom tot genade te komen? Heere, 't is zo donker in mijn ziel.

Kortom, het zijn mensen, die zichzelf verloren leren kennen voor God. Heere, zou 't ooit Kerstfeest voor mij worden?

Wel, de Heere belooft: uw ogen zullen de Koning zien in Zijn schoonheid. Ja, de Heere zal aan zulke bedroefde ogen Jezus tonen in Zijn schoonheid. Zowel in Zijn diepe vernedering als in Zijn verhoging. Zolang wij nog dood zijn in de misdaden en zonden, zolang wij niet onze schande voor God leerden kennen en ons leerden verfoeien in stof en as, zullen wij geen heerlijkheid in een vernederde Zaligmaker zien: weg met deze!

Maar het ware geloof in het verootmoedigde zondaarshart roept uit: Hij is blank en rood en draagt de banier boven tienduizend. Ja schoon is Hij ook in Zijn verhoging: de Levensvorst.

O, Jezus is weergaloos schoon, veel schoner dan de mensenkinderen! Wie

Inhoud

86e jaargang

Nr. 9

- 1 Advent
- 2 Bijbelstudie: De hemelse verschijning aan de eikenbossen van Mamre (4)
- 3 Vreemdelingschap en verantwoordelijkheid (2)
- 5 Bijbelse kernwoorden: De vreze des Heeren
- 6 In orde: E-mail verkeer in het kerkelijk leven
- 7 Lessen uit de kerkgeschiedenis: Een zoon van zulke tranen
- 8 Kerknieuws
- 9 Berichten
- 9 Kerkdiensten

Hem door het geloof mag zien, weent van vreugde en verwondering. Gods kinderen zien Hem echter niet altijd. De zonde maakt steeds weer scheiding. Er zijn moeiten en beproevingen. Een wolk neemt Hem vaak weg van hun ogen. Maar eens zullen zij altijd bij de

Heere wezen en hem zien gelijk Hij is. O, Heere, vervul ook aan mijn hart: uw ogen zullen de Koning zien in Zijn schoonheid. Voor 't eerst of opnieuw; dan zal mijn mond U d'ere geven. Dan is 't Kerstfeest.

Arnhem, ds. M.J. van Gelder

deze vuile zondaar? Weet dan dat er bij de Heere geen onmogelijkheden bestaan. Wat een rijke boodschap klonk hier dan bij Abrahams tent.

Het verschrikkelijke van het ongelooft

Daarbij wilde de Heere het nog eens herhalen: "Te gezetter tijd zal Ik tot u wederkomen omtrent dezen tijd des levens, en Sara zal een zoon hebben" (vers 14). De Heere wilde het herhalen. Wat een wonder. Hij wilde die ongelovige Sara tot geloof brengen. Zo moet de Heere Zijn ongelovige kinderen steeds weer tot geloof brengen. Geloof je het nu nog niet, Thomas? Kom dan eens dichterbij en voel de littekens van Mijn wonden eens. Geloof je het niet, Sara? Dan zal Ik het nog eens zeggen. Wat heeft de Heere toch een groot geduld met Zijn ongelovige kinderen. Wij zouden met onze kinderen niet zoveel geduld hebben. Daarom is het zo aangrijpend wat we lezen in het vijftiende vers: "En Sara loochende het, zeggende: Ik heb niet gelachen; want zij vreesde. En Hij zeide: Neen, maar gij hebt gelachen." Sara's ongelooft brengt haar tot deze leugen. De zonde van het ongelooft roept vaak weer andere zonden op. Het is een hellend vlak. Wees toch bang voor de zonde van het ongelooft. Wees toch bang voor iedere zonde. Want over welke zonde het ook gaat, altijd is de weg van de zonde een hellend vlak. We glijden al verder naar beneden totdat we vallen in de eeuwige duisternis. En nog laat de Heere ons waarschuwen. Blijven we tegen spreken? Eens zal de Heere onze

BIJBELSTUDIE

De hemelse verschijning aan de eikenbossen van Mamre

Genesis 18:1-15

Geen onmogelijkheden bij God

Sara lachte dus in ongeloof toen zij, luisterend aan de deur van de tent, de Goddelijke boodschap aan Abraham hoorde, dat zij over een jaar een zoon zou hebben. Maar de Heere wist wat er in Sara omging. We lezen in het veertiende vers dat de Heere sprak: "Zou iets voor de Heere te wonderlijk zijn?"

Als die vraag aan ons hart gelegd wordt, dan weten we het antwoord toch? Als die ene Goddelijke vraag met kracht doorklinkt in het hart, dan worden alle banden van ongeloof aan stukken gescheurd. Zo is het steeds weer opnieuw in de Schrift. Toen de engel Gabriël tot Maria kwam met de boodschap dat zij een Zoon zou

baren, was zij niet ongelovig, maar zij wist niet hoe dat mogelijk was. Zij heeft toen de boodschap gehoord, eigenlijk dezelfde boodschap, die hier klonk: "Want geen ding zal bij God onmogelijk zijn." (Luk. 1:37). Maria werd zo overwonnen door dat woord, dat zij het gezegd heeft: "Mij geschiedde naar Uw woord." Wat een wonder, als een mens onvoorwaardelijk leert vallen onder het Woord van God, ook al weten we niet hoe dat Woord ooit vervuld moet worden. Het was het woord van Jezus tot Zijn discipelen: "Bij God zijn alle dingen mogelijk." (Matth. 19:26). Bij ons zijn zo vaak muren van onmogelijkheid. Al Gods kinderen weten van die onmogelijkheden. Hoe is het mogelijk dat het ooit goed komt tussen de Heere en

De Saambinder

Kerkelijk weekblad van de Gereformeerde Gemeenten

Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofdredacteur:
ds. A. Moerkerken.

Bijdragen van medewerkers aan:
ds. A. Moerkerken, Händelstraat 1,
2901 JC Capelle aan den IJssel,
tel. 010-4472388, fax 010-4472263
e-mail: moerkerken@kliksafe.nl

Redacteur: ds. G.J. van Aalst.

Boeken ter recensie en meditaties aan:
ds. G.J. van Aalst, Molendijk 136,
3286 BK Klaaswaal
tel. 0186-576990, fax 0186-575105

Kerknieuws (m.u.v. beroepingswerk) en berichten aan:

redactie-secretaris: J.J. Verhage
Kloosplantsoen 131, 2985 SC Ridderkerk,
tel. 0180-420865, fax 0180-423583
E-mail: jj.verhage@kliksafe.nl

Aanlevertijd:
Uiterlijk woensdag 17.00 uur vóór
de datum van verschijning van De Saambinder in de daarop volgende week.

Opgaven kerkdiensten en beroepingswerk aan:
Kerkelijk bureau Geref. Gemeenten,
postbus 608, 3440 AP Woerden,
tel. 0348-489900, fax 0348-483599,
e-mail: kbgg@cbgg.nl

Advertenties en familieberichten aan:
Administratie van De Saambinder:
J. Honkoop, Jan Willem Frisohof 53,
2517 LA 's-Gravenhage,
tel. 070-3514465, fax 070-3512718,
e-mail: saambinder-adv@kliksafe.nl
Postbankno. 256686 t.n.v. de administratie van De Saambinder.

Advertenties € 0,70 per mm.
Familieberichten € 0,40 per mm.
Deze prijzen zijn excl. 19% btw.

Advertenties dienen uiterlijk donderdag in het bezit van de administratie te zijn.
Rouwadvertenties uiterlijk maandagmorgen 9 uur.

Abonnementenadministratie
Adreswijzigingen enz. aan:
Kerkelijk bureau Geref. Gemeenten,
postbus 608, 3440 AP Woerden,
tel. 0348-489900, fax 0348-483599,
e-mail: kbgg@cbgg.nl

Betalingen abonnementsgelden:
Postbanknr. 64327 t.n.v. De Saambinder-
abbonementen te Woerden.

Abonnementsprijzen (bij vooruitbetaling):
voor Nederland: € 11,50 per halfjaar
(te betalen per 1 april en 1 oktober);
voor het buitenland:
€ 23,- per jaar + extra portiekosten.
Canada \$ 110,-; USA \$ 110,-.

Correspondentie-adres
Noord-Amerika:
Mr. Clarence Bleeker
1233 Leffingwell Av, N.E.,
Grand Rapids, Michigan,
U.S.A. 49505.

De redactie kan niet aansprakelijk worden gesteld voor de inhoud van: de advertenties en de (recensies van de) aangekondigde boeken.

mond snoeren. Hij snoerde ook de mond van Sara: "Gij hebt gelachen." We lezen niet, dat Sara nog iets gezegd heeft. Het laatste woord is altijd aan de Heere. Denk niet dat de Heere aan de kant gaat voor het omgeloof van Zijn kinderen.

De Heere is sterker dan het ongeloof

Is Sara in de strikken van het ongeloof blijven zitten? Nee. Dat is onmogelijk. Gods kinderen komen niet om in het ongeloof. Waarom niet? Omdat de Heere nooit laat varen het werk van Zijn handen. Omdat Hij getrouw blijft en het ongeloof van de Zijnen Zijn trouw niet teniet kan doen. Omdat Hij sterker is dan de macht van het ongeloof. Als dat niet waar was, het zou verloren zijn, nooit zou iemand zalig kunnen worden.

Het geloof heeft toch overwonnen in het leven van Sara. Ook zij staat in de rij van de "geloofshelden" uit Hebr. 11. "Door het geloof heeft ook Sara zelve kracht ontvangen om zaad te geven, en boven de tijd haars ouderdoms heeft zij gebaar; overmits zij Hem getrouw heeft geacht Die het beloofd had. Daarom zijn ook van één, en dat een verstorvene, zovelen in menigte geboren als de sterren des hemels, en als het zand dat aan de oever der zee is, hetwelk ontelbaar is." (Hebr. 11:11-12). Wat een rijk getuigenis over Sara! Dat lag niet in Sara, dat wordt hier wel duidelijk. Maar dat lag in die God Die sterker is dan het ongeloof. De Heere haalt het geloof onder de as van het ongeloof tevoorschijn in het leven van Zijn kinderen. En Hij doet het steeds opnieuw. Zo blijft alleen het wonder over. Dan zegt Gods kind: Als U mij losgelaten had, ik was in de strikken van het ongeloof omgekomen. Maar de Heere staat voor Zijn werk in. Hij komt op Zijn werk terug. O, dan ervaren we dat het geloof niet in onze hand ligt, maar in Gods hand. Daarom staat zelfs de ongelovige Sara in de rij van Hebr. 11. Dat mag moed geven, als u in de strikken van het ongeloof zit, als u maar niet geloven kunt. Zeker, het gaat niet zonder geloof. Maar het hangt niet van óns geloven af, want dan was het niet best. De kerk belijdt in het Avondmaalsformulier dat wij geen volkomen geloof hebben. Al Gods kinderen komen daar achter. Maar nu het eeuwige wonder, het hangt niet van óns geloven af, maar het hangt af van die trouwe Jezus door Wiens doorboorde handen het welbehagen gelukkig zal

voortgaan. Daarom kan het voor mensen die in de strikken van het ongeloof zitten. Zo blijft er in de mens geen enkele roem over, maar alleen in die trouwe God. Mijn God, U zal ik eeuwig loven, omdat Gij het hebt gedaan. Door U, door U alleen, om het eeuwige welbehagen. Nee, dan zal het voor de schare van de verlostten niet moeilijk vallen de Heere eeuwig groot te maken en het Lam eeuwig te aanbidden.

Zult u er ook bij zijn? Deze geschiedenis maakt ons duidelijk, dat de Heere sterker is dan al het ongeloof in uw hart. Buig dan uw knieën en smeed de Heere om dat geloof. Het geloof is

De Heere haalt het geloof onder de as van het ongeloof tevoorschijn in het leven van Zijn kinderen.

immers een gave Gods. Als het van ons moest komen, het was verloren. We zouden nog eerder de sterren van de hemel kunnen plukken, dan in eigen kracht geloven. Is dat uw nood geworden? Luister dan naar de apostel Paulus: "Uit genade zijt gij zalig geworden door het geloof, en dat niet uit u, het is Gods gave" (Ef. 2:8). Het is gave, het is enkel genade. Daarom valt de mens erbuiten en zal de Heere alleen de eer hebben. Van dat wonder zullen Sara en Abraham met al de verlostten eeuwig zingen. (wordt vervolgd)

Zeist,

ds. J.J. van Eckeveld

MEDEDELING VAN DE ADMINISTRATIE

Bij dit nummer treffen de zelf betalende abonnees een acceptgiro voor de betaling van het abonnementsgeld over de periode **oktober 2007 t/m maart 2008** aan. Het abonnementsgeld over deze periode bedraagt **€ 11,50**.

Wilt u a.u.b. bij uw betaling gebruik maken van de acceptgiro en deze betaling **binnen veertien dagen** uitvoeren? Helaas wordt het abonnementsgeld door sommigen erg laat betaald. Dit geeft veel extra, onnodige administratiekosten. Overbetalingen worden, zoals vanouds, zeer op prijs gesteld.

Bedragen boven de € 11,50 worden bij de verwerking geboekt als overbetaling.

Indien u via automatische overschrijving, per telegiro of telebank betaalt, wilt u er dan voor zorgen dat de betaling wordt overgemaakt naar ons **Postbanknr. 64327 t.n.v. De Saambinder-abonnementen, Woerden** onder vermelding van het **betalingskenmerk en/of het relatienummer?**

Van deze gelegenheid maken wij gebruik om de vele abonnees die (regelmatig) een overbetaling doen, hartelijk te bedanken. Hieruit blijkt dat velen ons weekblad waarderen. Het is hartverwarmend dit te mogen constateren. Nogmaals hartelijk dank.

De Saambinder - abonnementen

2

Vreemdelingschap en verantwoordelijkheid

De Nederlandse politieke verhoudingen in de eerste jaren na de Tweede Wereldoorlog stonden voor een belangrijk deel in het teken van de Doorbraak. De oprichters van de Partij van de Arbeid wilden de verzuilde structuren uit de vooroorlogse periode doorbreken. Allerlei mensen uit het midden van de Hervormde Kerk, die voorheen de CHU gesteund hadden, kozen voor de PvdA. Ook vanuit

rooms-katholieke hoek traden mensen toe, zij het veel minder.

In haar herderlijk schrijven van 1955, getiteld *Christen-zijn in de Nederlandse samenleving*, gaf de Hervormde synode haar fiat aan de doorbraakgedachte. Daarbij ging het niet alleen om de politiek, maar ook om andere levensterreinen. De christelijke organisaties werden overwegend kritisch

beoordeeld. Gemakkelijk zouden die de doorwerking van het evangelie in de Nederlandse samenleving kunnen bemoeilijken. Inmiddels zijn we een halve eeuw verder. Van de naoorlogse herkersteningsidealen van de Hervormde Kerk is niets terecht gekomen. Veeleer was er sprake van een omvangrijke kerkverlating, alsmede een ingrijpende verwereldlijking van hen die nog bij de kerk betrokken bleven. Maar ook veel christelijke organisaties verdwenen of werden ontrouw aan de idealen van het voorgeslacht.

Negatieve klank

Opvallend is wel dat thans in de brede gereformeerde gezindte geluiden te horen zijn die doen denken aan de naoorlogse doorbraakpleidooien. Het woord verzuiling heeft inmiddels bij velen een negatieve klank gekregen. Nu gaat het uiteraard niet om dat woord. Maar er zit meer achter. Ook op dit punt moeten we constateren dat met een zekere tijdsvertraging gedachtegangen binnensluipen die nog door een vorige generatie op principiële gronden zijn afgewezen.

Deze kritiek op de verzuiling sluit goed aan bij het in onze cultuur dominerende individualisme. Mensen zoeken het graag zelf uit en willen hun eigen keuzes maken. Van gemeenschappelijke gedragspatronen, zoals die in confessionele organisaties tot uitdrukking komen, toont men zich afkerig. Daardoor wordt immers je keuzevrijheid ingeperkt. Juist buiten de traditionele kaders ziet men allerlei taken liggen. Nu zou het niet goed zijn om geboden kansen bij voorbaat af te wijzen. Maar in hoeverre beseft men naast de verantwoordelijkheid die drukt, ook nog iets van het vreemdelingschap? Dat zou toch moeten betekenen dat men niet zo makkelijk verantwoordelijkheid kan dragen in verbanden waarin geen rekening gehouden wordt met de Bijbel. Dat zou toch moeten betekenen dat men niet zo makkelijk kan samenwerken met mensen die afwijzend staan ten opzichte van de gereformeerde leer. Of is het zout al lang smakeloos geworden?

Als het goed is, belichamen reformatorische organisaties iets van het vreemdelingschap in deze wereld. De oprichters konden zich om principiële redenen niet vinden in de bestaande verbanden. Dat was voor hen een gewetenszaak geworden. Toch voelde men zich verantwoordelijk voor het onderwijs aan de jeugd der gemeente of de voorlichting aan de christelijke

gezinnen. De nood drong hen om initiatieven te nemen. Uiteraard wordt de wijze waarop onze verantwoordelijkheid voor mens en maatschappij gestalte krijgt, mede bepaald door de concrete situatie. Wij leven in een andere maatschappij dan die waarin Abraham, Daniël, Augustinus of Calvijn leefden. Jakob had twaalf zonen. Maar hij hoefde zich geen zorgen te maken over de vraag waar hij een school vond, waar hij ze met een gerust hart naar toe kon sturen. Dat was toen niet aan de orde.

Isolement

Maar leidt het zich opsluiten in eigen organisaties niet tot een gettomentaliteit? Leidt de reformatorische zuil niet al te zeer tot een isolement, waarbij mensen eerst opgeleid worden aan reformatorische scholen, vervolgens in dienst treden bij een reformatorisch bedrijf en wellicht hun leven eindigen in een verzorgingshuis van eigen signatuur? En in andere gevallen is de

Het ware vreemdelingschap wordt alleen gevonden in de weg van de waarachtige bekering.

cultuurschok wel erg groot, wanneer men na het reformatorisch onderwijs gaat studeren aan een universiteit of in dienst treedt bij een 'werelds' bedrijf.

Nu is in de meeste gevallen dat isolement maar betrekkelijk. Van veel leerlingen op reformatorische scholen voor voortgezet onderwijs moet gevreesd worden dat zij eerder een te sterke band met de wereld hebben opgebouwd, dan dat zij wereldvreemd zouden zijn. Dit ook gezien allerlei recente berichten over de vrijetijdsbesteding van velen van onze jongeren. Hoewel exacte cijfers op dit gebied ontbreken, heb ik niet de indruk dat de meesten van onze mensen werken bij bedrijven en instellingen van reformatorische signatuur. Velen hebben in hun familiekring mensen die hun gereformeerde opvoeding vaarwel gezegd hebben of helemaal niet met de Bijbel zijn opgevoed. In zijn woonomgeving komt men in ieder geval mensen tegen van andere signatuur. Of dat er veel of weinig zijn, hangt uiteraard af van de woonplaats.

Verder moeten we niet vergeten dat het relatieve isolement dat de refor-

matorische zuil te weeg brengt wel degelijk een beschermende waarde heeft. Er is geen reden om daar negatief of badinerend over te spreken. Een mens is een sociaal wezen en het maakt wel degelijk verschil in welk sociaal milieu wij leven en waarin we onze kinderen laten opgroeien. Dat neemt niet weg dat het in de opvoeding en ook in het reformatorisch onderwijs van belang is om al te grote cultuurschokken te voorkomen. We moeten onze jongeren niet wereldvreemd opvoeden. Begeleide confrontatie is nodig. Daar hoeven we niet benauwd voor te zijn, mits het daarbij niet al te lief toe gaat. Het antithetische element mag daarin immers niet verflauwen. Wat kwaad is en beslist niet door de beugel kan, moeten we ook zo durven noemen. Of het nu gaat om gospelmuziek of moderne literatuur. We moeten weten wat er in de wereld te koop is, maar voor alles moeten we de vermaning ter harte nemen: „Koop de waarheid en verkoop ze niet” (Spr. 23:23).

Presentatie

Naast de isolering, geldt ook de presentatie naar buiten als een hoofd-functie van de verzuiling. Allebei zijn ze van betekenis. Onze organisaties moeten de confrontatie met de ander, of om het vriendelijker te zeggen, het gesprek met de ander durven aangaan. In toenemende mate worden op bijeenkomsten in onze kring mensen van andere politieke of levensbeschouwelijke kleur als spreker of forumlid uitgenodigd. Dat heeft zeker zijn waarde. Naar twee kanten zelfs. Wij hebben er ook belang bij dat voor-aanstaande mensen in de politiek of in de maatschappij op een goede manier kennis maken met onze kringen. Zij staan daar vaak heel ver vanaf. Dat leidt gemakkelijk tot karikatuurvorming. Die verkeerde beeldvorming moet worden bestreden.

Dat laatste uiteraard niet door onze identiteit af te zwakken. Met een openheid naar de buitenwereld die vooral leidt tot veel begrip over en weer, waarbij de verschillen over het hoofd worden gezien of niet meer belangrijk worden gevonden, komen we volstrekt verkeerd uit. Dan wordt het zout smakeloos. En het is ook wat merkwaardig wanneer de sprekers van buiten op onze eigen bijeenkomsten gaan domineren. Dat is de omgekeerde wereld. Onze roeping in de wereld en de zorg om de bijbelse identiteit mogen we niet als tegenstelling zien. Het is meestal geen goed teken wan-

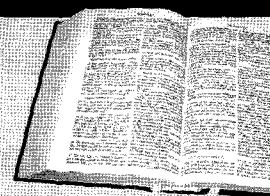
neer mensen zo sterk afgeven op het introverte karakter van onze gemeenten of van bepaalde reformatorische organisaties. Komt dat soms omdat men hetgeen daar aan de orde is, niet van belang vindt? Dat men de worsteling om het behoud van de bevindelijk gereformeerde identiteit niet meer kan meemaken? Dat men niet meer de bijbelse beduchtheid kent dat het zout smakeloos zal worden?

Veruitwendiging

De aan de Christelijke Hogeschool Ede verbonden socioloog Dekker scheef een jaar of tien geleden in het blad *Wapenveld* dat de verzuiling het gevaar van veruitwendiging van de godsdienst met zich meebrengt. „Het afhankelijke leven lijkt steeds meer weggeorganiseerd te worden in menselijke organisatievormen”, zo schreef hij. Dat gevaar is inderdaad niet denkbeeldig. Dat geldt trouwens evenzeer voor het kerkelijk leven zelf. De kerk heeft immers ook een uiterlijke gestalte. Niet voor niets spreken we van de zichtbare kerk. Onder leiding van ds. G.H. Kersten zijn de Gereformeerde Gemeenten bewust een andere weg gegaan dan de vroegere gezelschappen en allerlei vrije gemeenten. Dat behoeven we niet te betreuren, al kan de groeiende omvang van de synodestukken wel eens vragen oproepen. Ook allerlei christelijke activiteiten hebben noodzakelijkerwijs een bepaalde organisatorische structuur. Naarmate die activiteiten omvangrijker worden, er meer mensen bij betrokken zijn en er meer geld omgaat, wordt die structuur ook omvangrijker. Dat is niet anders. Dat heeft ook te maken met het gecompliceerde karakter van onze maatschappij. Het gevaar van veruitwendiging is er zeker. Steeds zal de vraag aan de orde moeten komen of wij ons in al onze kerkelijke structuren en organisatorische verbanden op gereformeerde grondslag nog diep en steil afhankelijk weten van de werking van Gods Geest. Het ware vreemdelingschap wordt alleen gevonden in de weg van de waarachtige bekering. Er is veel vorm zonder wezen, maar tegelijk geldt dat er geen wezen is zonder vorm. „Vervloekt is de man die op een mens vertrouwt en vlees tot zijn arm stelt en wiens hart van de HEERE afwijkt” (Jer. 17: 5). Dat dan onze bede zou zijn: „Zend Uw licht en Uw waarheid, dat die mij leiden” (Psalm 43:3).

Bijbelse kernwoorden

De vreze des Heeren

Dit woord is een onvervangbaar kernwoord uit de Bijbel, met een heel rijke inhoud. U hoort het hopelijk nog wel eens in uw omgeving: „Dat is iemand die de Heere vreest”. Of: „Mijn godvrezende moeder zei altijd...”

Wat houdt dat nu eigenlijk in: de vreze des HEEREN?

In het Oude Testament komt het Hebreeuwse woord dikwijls voor. Het is dé uitdrukking voor de ware vroomheid van de Israëliet. Het is eigenlijk een synoniem voor: de Heere liefhebben en Zijn geboden onderhouden. De vreze des HEEREN is dus geen angst en vrees. Wél geeft *jr'at JHWH* een gevoel aan van diepe afhankelijkheid en oneindige afstand, maar juist ook van verbondenheid en aanhankelijkheid. De blijvende rijkdom van onze Statenvertaling blijkt weer in deze oude tweede naamval. Want vreze des HEEREN is wezenlijk iets anders als vrees voor de Heere! Vooral de Nadere Reformatie heeft veel aandacht geschonken aan dit woord. Ds. Wilhelmus à Brakel schrijft over het verschil tussen een slaafse en een kinderlijke vreze. Anderen voegen daar nog een knechtelijke vrees bij. Begrijpt u het verschil? Mag u bevindelijk het onderscheid kennen? Een slaaf dient zijn meester uit angst voor de straf. Een knecht werkt niet omdat hij zoveel van zijn baas houdt, maar om loon. Zo kan het ook zijn in het dienen van God. Maar de kinderlijke vreze des HEEREN vloeit voort uit de liefde van God en de liefde tot God! Van elke nakomeling van Adam, dus ook van u en jou, geldt: „Daar is geen vreze Gods voor hun ogen” (Rom. 3:18). En dan zo'n goedgeoed God! Wat is dat eigenlijk erg! Of ligt u daar nooit eens wakker van? De vreze des HEEREN is de vrucht van het werk van de Heilige Geest in het zondarshart. Ze wordt in de wedergeboorte in je hart gewerkt. Ze verwekt groot ontzag, hartelijke liefde en diepe eerbied voor God en Zijn Woord. Leerzaam is hiervoor het gesprek tussen Hopende en Christen (in de

Christenreis van Bunyan). Tijdens laatste deel van de reis naar Sion vraagt Hopende aan Christen: „Hoe zoudt gij de rechte vreze beschrijven?” Christen geeft dan het volgende antwoord: „De ware vreze vertoont zich in drie dingen:

1e door haar oorsprong. Ze ontstaat door een zalige overtuiging van zonden.

2e ze drijft de ziel aan, om Christus ter zaligheid aan te grijpen.

3e ze verwekt en onderhoudt in de ziel een grote eerbied voor God, Zijn Woord en Zijn wegen.’

De dichter vraagt het ook aan u en jou: „Wie heeft lust de HEERE te vrezen, 't Allerhoogst en eeuwig goed?” De vreze des HEEREN. Een onmisbare zaak in ons leven. Het beginsel van alle wijsheid. Het is het beleven en beoefenen van ware godzaligheid (geen vromigheid!). Het staat lijnrecht tegenover wereldgelijkvormigheid en oppervlakkigheid. Het is onzichtbaar en zichtbaar! De verborgen omgang met God in Christus, die zichtbaar wordt in een tere levenswandel van elke dag en op elke plaats. Het was te zien, te horen en te proeven in het leven van de jonge Jozef: „Hoe zou ik dan dit een zo groot kwaad doen en zondigen tegen God?” (Gen. 39:9b). Genade te ontvangen is een eeuwig wonder, maar het bewaart ons niet voor de zonde. Dat doet de beoefening van deze tere vreze Gods. De vreze des HEEREN wordt in onze tijd wel schaars en door vele gevaren bedreigd. Maar toch is er verwachting: „Zij zullen U vrezen, zolang de zon en maan zullen zijn, van geslacht tot geslacht” (Ps. 72:5). Door Gods genade is er verwachting voor zondaren, die vandaag hun knieën gaan buigen en gaan bedelen aan de troon der genade: „O, Heere, leer mij naar Uw wil te hand'len, 'k zal dan in Uw waarheid wand'len; neig mijn hart en voeg het saam tot de vrees van Uwen Naam.”

Werkendam,

ds. M. Karens

E-mail verkeer in het kerkelijk leven

Aan het deputaatschap Kerkrecht werden enkele vragen gesteld over e-mail verkeer in het kerkelijke leven. In deze rubriek is over dit onderwerp wel eens eerder geschreven, maar het is goed er nog eens aandacht voor te vragen. Temeer is dit nodig vanwege de concreet gestelde vragen.

Ontwikkelingen gaan snel vandaag. Het notulenboek waarin handgeschreven verslagen staan, is veelal vervangen door een ordner waarin opgenomen zijn de uitgeprinte losse bladen waarop de notulen staan. Eerst lieten mensen elkaar iets per brief weten. Zeker voor het snelle contact werd daarna de telefoon steeds meer gebruikt. Momenteel is op menig kantoor de inkomende stapel post per brief dunner geworden; het aantal telefoontjes neemt soms ook af. Maar de ontvangen e-mailstroom neemt al door toe. En in het kerkelijke verkeer?

Kerkelijk verkeer via de e-mail

De praktijk leert dat ook binnen het kerkelijke verkeer de e-mail een veel gebruikt communicatiemiddel is. We stellen elkaar via de mail op de hoogte van het feit dat een vergadering niet doorgaat; overleggen over een andere vergaderdatum; leveren op die wijze kopij aan voor de kerkbode, enzovoort. Een handig middel, waardoor snelle communicatie mogelijk is. Bovendien voorkom je soms de praktische bezwaren die aan het gebruik van de telefoon kunnen zitten. Maar kunnen we in het kerkelijke leven in alle situaties van de mail gebruik maken? Het is goed, zelfs noodzakelijk, ons hierop van tijd tot tijd te bezinnen, ook in kerkenraadsverband.

Soms worden de notulen van een kerkenraadvergadering onder de ambtsdragers verspreid via de e-mail. Uiteraard zal dat nooit anders mogen gebeuren dan met gebruik maken van een wachtwoord. Andere gezinsleden mogen immers geen toegang kunnen hebben tot deze

notulen. Ook is het niet goed dat kerkenraadsnotulen door meerdere kerkenraadsleden bewaard worden. Wanneer deze wel digitaal bewaard worden, door de scriba bijvoorbeeld, zal er altijd aangegeven moeten zijn dat dit valt onder geheimhouding en dat er nimmer iets van verspreid mag worden. Ook met het oog op mogelijk onverwachte situaties die zich voor kunnen doen bij diefstal of plotseling overlijden.

Het gebruik van een wachtwoord zal ook in veel andere gevallen nodig zijn. Met ons ambtswerk en zeker met het ambtsgeheim moeten we heel zorgvuldig omgaan. Dat betreft in principe alle zaken van een kerkenraadsvergadering. Zeker geldt dit wanneer het over personen gaat, over verslagen van huisbezoeken of andere pastorale of diaconale bezoeken. Ook anderszins kunnen zaken een sterk of misschien slechts een enigszins persoonlijk karakter dragen. Dan moet er toch zeer zorgvuldig mee worden omgegaan. Overigens moeten we als er gebruik van e-mail wordt gemaakt, altijd goed oog hebben voor het feit dat mogelijk enkele ambtsdragers geen e-mail of zelfs geen computer hebben. Zij mogen nooit van informatie verstoken blijven. Ook mogen zij geen wezenlijke tijdsachterstand in informatievoorziening oplopen. Soms moet voor dit facet nadrukkelijk aandacht zijn.

Extra aandacht moeten we hebben voor alles wat ook maar enigszins met censuur te maken kan hebben. Daarover mag uiteraard nooit iets in andere handen of onder andere ogen terecht kunnen komen. In die gevallen moet met verkeer via de mail uiterst voorzichtig omgegaan worden. Laat ik slechts twee mogelijke gevaren noemen. In het mailadresbestand staat bijvoorbeeld de naam van een ambtsdrager precies onder de naam van een niet ambtsdrager; er is slechts een letter aan het eind van de tenaamstelling verschillend. Hoe snel kan het niet gebeuren

dat de verkeerde aangeklikt wordt. Nu geeft een wachtwoord veel beveiliging, maar wat kan iemand die inbreken wil? Een ander voorbeeld is dat een stuk naar het mailadres van een ambtsdrager gestuurd wordt terwijl dat adres ook voor zakelijke doeleinden gebruikt wordt. Beschikt een secretaresse ook over het wachtwoord? Stukken die kennelijk onder het ambtsgeheim vallen, kunnen we in de meeste gevallen toch maar beter niet per mail versturen noch ontvangen. Alleen al vanuit de overweging: weet iedere verzender en ontvanger zorgvuldig genoeg met e-mail om te gaan? Uit zorgvuldigheidsoverwegingen moeten we dit maar eerlijk bedenken.

Officiële stukken niet via de e-mail

Eerder is onder ons het standpunt ingenomen en verspreid dat officiële stukken niet via de e-mail verzonden mogen worden. Er is geen reden om op dit moment op dat standpunt terug te komen. Uiteraard blijven wij de maatschappelijke ontwikkelingen ook op dit terrein volgen en zullen wij als kerkelijke gemeenschap eventueel tot bijstelling van een gedragslijn moeten komen. Maar vooralsnog zien

Klachten of opmerkingen die per mail ontvangen worden, behoeven officieel door een kerkenraad niet behandeld te worden.

wij nog geen wezenlijke redenen van dit standpunt af te wijken en blijft dus de regel dat officiële stukken niet per e-mail afgedaan mogen worden.

Dit betekent dat bijvoorbeeld een bezwaar tegen de bevestiging van een ambtsdrager of mondeling ter kerkenraadsvergadering of schriftelijk per brief bij de scriba of de voorzitter van de kerkenraad moet worden ingediend. En ook dat een officiële mededeling door de kerkenraad aan een gemeentelid schriftelijk per brief wordt gedaan of door twee ambtsdragers persoonlijk wordt meegedeeld. Is het een echt officiële mededeling, bijvoorbeeld omtrent een censuurmaatregel, dan is de beste gang van zaken dat de brief door twee ambtsdragers persoonlijk in een gesprek overhandigd wordt. Kan dat niet of zijn er redenen om het anders te doen, dan zou het per aangetekende brief moeten gebeuren. Klachten of opmerkin-

Een zoon van zulke tranen

Om aan het verlangen naar wat meer kerkgeschiedenis in *De Saambinder* tegemoet te komen zal er voortaan regelmatig een stukje verschijnen onder het kopje 'Lessen uit de kerkgeschiedenis'. Steeds zal een bepaald voorval verhaald worden met de les die daaruit te trekken valt voor onze tijd of ook voor ons persoonlijke leven.

'Ga weg van mij, zo waar als gij leeft, is het onmogelijk, dat een zoon van zulke tranen verloren gaat,' zo sprak een bisschop in Carthago kregel tegen Monnica, de moeder van Augustinus. Hijzelf beschrijft het met deze woorden, in zijn *Confessiones*, zijn *Belijdenissen*, waarin hij Gods leiding met hem beschrijft en dus ook zijn bekeering. Het zijn woorden die ook in later tijd moeders bemoedigd hebben en laat ieder ouder, die weent over een verloren zoon dan ook nu maar onderzoeken of zijn tranen zijn als die van Monnica.

Augustinus was verstrikt geraakt in de leer van de Manichaeërs. Wat is het pijnlijk voor ouders als hun kinderen van de waarheid, waarbij ze opgevoed zijn, afdwalen. En er is ook nu veel wind van leer, die ze kan meevoeren op een wijze dat een vader of moeder er niet tegen op kan. Je zou alles wel willen doen, maar je kunt je kind niet overtuigen of overbuigen. Monnica heeft gedaan wat in haar vermogen lag, maar haar zoon Augustinus ging door. Hij schrijft er zelf van: 'Ik lachte om Uw heilige dienaren en profeten. En terwijl ik hen uitlachte, wat overkwam mij toen anders, dan dat ik door U uitgelachen werd, daar ik ongemerkt en langzamerhand gebracht was tot het dwaze geloof, dat een vijg als ze geplukt wordt, en ook haar moeder, de boom, witte melktranen schreit?' De dwaas-

heid van de leer van de Manichaeërs ging zo ver, dat ze meenden dat er goddelijke deeltjes in de vruchten zaten en Augustinus belijdt later dat hij zo meer medelijden kreeg met vruchten dan met mensenzielen. In onze Nederlandse Geloofsbelijdenis worden de Manichaeërs genoemd in het artikel over de schepping omdat ze ook geloofden dat de duivelen hun oorsprong uit zichzelf hebben, zijnde uit hun eigen natuur kwaad, zonder dat zij verdorven zijn geworden.'

Moeder Monnica was bij haar zoon gaan wonen, ondanks de grote moeite die ze had met de dwalingen die hij omhelsde. Ze kon het niet nalaten met hem te spreken, maar ze kon hem eigenlijk niet bereiken. Daarom sprak ze het meest tot God over hem, zoals Augustinus later zelf beschrijft: 'Daar mijn moeder, die U aanhing, voor mij tot U weende, meer dan moeders wenen over de lichamelijke dood van hun kinderen. Want uit het geloof en de geest, die zij van u had, zag zij mijn dood en Gij hebt haar verhoord, Heere. Gij hebt haar verhoord en haar tranen niet veracht, toen die uit haar ogen vloten en de aarde bevochtigden op iedere plaats haars gebeds.' De Heere heeft haar tweemaal bemoedigd. Eerst door een droom, waarin haar door een engel getoond werd dat haar zoon op eenzelfde 'richtlat' stond als zijzelf. Augustinus schrijft deze droom later toe aan een bemoediging van de

Heere Zelf. De tweede maal kwam de bemoediging uit de mond van de bisschop van Carthago (niet dus van Ambrosius in Milaan, zoals veel beschrijvers van de kerkgeschiedenis van elkaar hebben overgenomen). Monnica wist dat deze bestudeerd was en ze smeekte hem om met haar zoon te spreken om hem van de dwaasheid van de dwalingen der Manichaeërs te overtuigen. Die bisschop weigerde dat – Augustinus zegt in zijn *Confessiones*: '... ongetwijfeld verstandig, zoals ik later leerde inzien' – omdat hij de tijd ervoor niet rijp achtte. Wel maant hij Monnica ook tot gebed, opdat God Augustinus zijn dwaling zou tonen en ook hoe groot zijn goddeloosheid was. Monnica wilde hier geen genoegen mee nemen en ze bleef de man lastig vallen en 'met bedenen en overvloedige tranen smeken' om toch haar zoon te ontmoeten, waarop deze tenslotte een weinig kregel zei: 'Ga weg van mij, zo waar als gij leeft, is het onmogelijk, dat een zoon van zulke tranen verloren gaat.' Later vertelde Monnica dat ze deze woorden hoorde 'alsof ze van de hemel tot haar geklonken hadden.' God heeft naar haar tranen omgezien. Niet omdat ze verdienstelijk waren, maar het waren geestelijke tranen, 'zulke' als God leert wenen over de geestelijke dood van onze kinderen. Weent u al zulke tranen?

Goes,

ds. C.J. Meeuse

gen die per mail ontvangen worden, behoeven officieel door een kerkenraad niet behandeld te worden. Wel is het zaak dat de ontvanger van zo'n mail het gemeentelid tijdig laat weten dat als hij wil dat zijn vraag behandeld wordt, hij deze schriftelijk per brief op het juiste adres moet bezorgen.

Onder gefingeerde naam

Overigens moeten we soms heel voorzichtig zijn met het ingaan op mails. Het is bekend dat er wel eens mails verzonden worden onder een gefingeerde naam. Als iemand ons een mail stuurt en de naam komt ons niet bekend voor, is het zaak na te

gaan of die persoon tot de gemeente behoort of, als er reden toe is dat te veronderstellen, tot een andere gemeente. Dat mag gerust nagevraagd worden. Er zijn voorbeelden bekend dat mails met een nare inhoud ontvangen werden van iemand die deze stuurde onder een

gefingeerde naam en dat hij bij navraag via een antwoordmail zijn of haar eigenlijke naam niet bekend wilde maken. Zulke mails dienen, net als anonieme brieven, ongelezen naar de prullenbak te verdwijnen, ongelezen via de deletetoets te verdwijnen.

Ervaring opdoen met ongepast e-mailverkeer is heel naar. Daar mogen we uiteraard nooit aan mee doen, ook niet indirect en in afgeleide zin door bijvoorbeeld iets door te sturen dat niet van goede inhoud is of waarvan de afzender niet helder en betrouwbaar is. We mogen voor nare

ervaringen wel op onze hoede zijn en proberen elkaar er van te vrijwaren. Uiteraard laat misbruik onverlet dat e-mail handig en goed te gebruiken is. Daarvan hoeven we ons niet te laten weerhouden door verkeerd gebruik. Wel moeten we zorgvuldigheid in acht nemen, ook in deze manier van communiceren. En dan is enige bezinning van tijd tot tijd nodig en is het maken van enkele wezenlijke afspraken uiterst belangrijk. Opdat ook in deze alles eerlijk en met orde zal toegaan.

Krimpen aan den IJssel, ds. P. Mulder

is een antwoord op ons schrijven ontvangen. Na bespreking wordt besloten een brief terug te schrijven, omdat de classis meent dat ons schrijven te eenzijdig is opgevat. Ook zullen we daarin vermelden dat de weergave in het vorige classisverslag zo niet had moeten.

De SGZZH meldt dat ouderling F.J. Wiersma is benoemd als pastoraal medewerker in Nebo te Zwijndrecht.

Een kleine gemeente verzoekt de classis om haar beurt als roepende kerk over te mogen slaan i.v.m. omstandigheden. De classis acht dit niet juist en verzoekt toch om wel als roepende kerk op te treden. De classisscriba zal hierbij bijstand verlenen.

Een gemeente vraagt hoe zij moet omgaan met doopleden die elders gaan werken of studeren, maar dooplid blijven in hun eigen gemeente. Vooral bij onregelmatige diensten gebeurt het dat betreffende doopleden 'tussen wal en schip raken'. Het betreft hier met name de kerkgang en het volgen van de catechisatie. De classis is na bespreking van mening dat de verantwoordelijkheid altijd bij de thuisgemeente ligt. Dus ook het informeren van de kerkelijke gemeente waar men tijdelijk verblijft, valt daar onder. Het betreft hier voornamelijk jonge mensen in de verpleging en studerende. De thuisgemeente is verplicht om een grote inzet te plegen.

Dezelfde gemeente merkt op dat het Deputaatschap voor Evangelisatie van de Gereformeerde Gemeenten regelmatig en indringend om financiële steun voor het evangelisatiewerk vraagt. Het classicaal evangelisatiewerk - "In de Gouwstraat" - moet financieel gedragen worden door een relatief klein aantal leden. Daarnaast hebben verschillende gemeenten ook activiteiten voor het plaatselijk (kinder)evangelisatiewerk. Moet er niet naar gestreefd worden dat de afdracht van gelden aan het Deputaatschap Evangelisatie landelijk evenredig plaatsvindt?

Aan de penningmeester van de classicale evangelisatie commissie wordt eerst gevraagd om een toelichting te geven op het, met het Deputaatschap voor Evangelisatie, afgesproken collectiebeleid. De vaste afspraak is dat er één keer voor het landelijke evangelisatiewerk en één keer voor het classicale project wordt gecollecteerd. Naast deze afspraken mag er extra voor één van de beide doelen worden gecollecteerd. Dat geldt ook voor het eigen evangelisatiewerk in de gemeente. Elke kerkenraad moet daar zelf zijn weg in kiezen.

De gemeente Barendrecht meldt dat in overleg met de gemeente Rotterdam-IJsselmonde, Rotterdam-Zuidwijk en Ba-

KERKNIEUWS

■ Beroepingswerk

Beroepen

Te Aalburg: ds. A. Schot te Nunspeet;

Te Katwijk:

ds. B.J. van Boven te De Valk-Wekerom;

Te Leiderdorp en te Oudemirdum:

ds. M. Golverdingen te Boskoop;

Te Meeuwen i.c.m. Sprang-Capelle:

ds. C. van Krimpen te Oud-Beijerland;

Te Rotterdam- Alexanderpolder:

ds. W. Visscher te Amersfoort.

■ MUTATIES KERKELIJK JAARBOEK 2007

* Pag. 180, gemeente **H.I. AMBACHT**.

Koster is nu: P.H. Hobbel, Paulusweg 2, 3341 CX Hendrik-Ido-Ambacht, tel. 078-682 15 46.

* Pag. 188, gemeente **HOUTEN**.

Nieuwe scriba is: J. Verhoeff, Loerikseweg 58a, 3991 AE Houten, tel. 030-637 47 43, e-mail: scriba.gghouten@gmail.com

■ VERSLAG VERGADERING CLASSIS ROTTERDAM 14 SEPT. 2007 TE ROTTERDAM-C

De vergadering wordt namens de roepende kerk van Capelle aan den IJssel-West door ds. W. Silfhout geopend. Hij heet alle afgevaardigden en belangstellenden hartelijk welkom. Vervolgens laat hij Psalm 105:3 zingen, leest 1 Kronieken 16 : 7-23 en gaat voor in gebed. Dan staat hij stil bij enkele bijzonderheden sinds de vorige classisvergadering.

Op 7 februari 2007 is ds. J. Baaijens overleden in de leeftijd van 83 jaar. Hij diende in onze classis de gemeente van Rotterdam-Alexanderpolder van 1974-1982. Op 15 maart 2007 was br. H. Vlak 40 jaar ouderling in de gemeente van Rotterdam-Zuidwijk. Op 2 april 2007 waren ouderling A. Koudstaal en zijn vrouw uit Barendrecht, 55 jaar getrouwd. Op 1 juni 2007 waren ouderling T. Dijkhuizen en zijn vrouw uit Hellevoetsluis, 45 jaar getrouwd. In de gemeente Barendrecht legde op 4 maart 2007, na een ambtstermijn van bijna 35 jaar, diaken C. Goedegebuur het ambt neer wegens verhuizing. Ouderling J.W. Platschorre van Spijkenisse kreeg een koninklijke onderscheiding en werd lid in de orde van Oranje-Nassau. Ds. J. Mijnders kreeg ook een koninklijke onderscheiding en werd ridder in de orde van Oranje-Nassau. De tijdelijke preses wenst de rouwdragende familie Gods vertroosting toe en hij feliciteert allen die een jubileum mochten beleven en een onderscheiding kregen. Vervolgens staat hij stil bij het gelezen Bijbelgedeelte en wel in het bijzonder bij vers 11: "Vraagt naar den HEERE en Zijn sterkte, zoekt Zijn aangezicht geduriglijk". Het moderamen wordt als volgt samengesteld: ds. L. Terlouw, preses; ds. P. Mulder, 1^e assessor; ouderling L. de Leeuw, 2^e assessor; ouderling M. Boot, quaestor; en ouderling K. Bel, scriba. De adviseur, ds. A. Moerkerken, kan wegens ziekte de vergadering niet bijwonen.

Van de Raad van Toezicht van de SGZZH

rendrecht goede afspraken zijn gemaakt over de kerkelijke grenzen.

De volgende vergadering is D.V. 11 januari 2008. Gemeente Hellevoetsluis is de roepende kerk.

Preses dankt allen voor hun bijdrage aan deze classisvergadering en wenst allen Gods genade ambtelijk en persoonlijk

toe! Het kostersechtpaar wordt bedankt voor de goede zorgen. Preses vraagt ouderling L. de Leeuw met dankgebed te eindigen. Deze laat eerst zingen Psalm 145:6 en eindigt daarna met gebed. Hierna sluit preses de vergadering.

K. Bel, scriba

BERICHTEN

■ INTREDEDIENST DS. A.J. DE WAARD – Geref. Gemeente STOLWIJK

Tijdens de intrededienst van ds. A.J. de Waard op dinsdag 18 september jl. in het kerkgebouw van de Geref. Gemeente te Krimpen a/d IJssel zijn er helaas, ondanks goede afspraken met de plaatselijke politie, toch bekeuringen uitgedeeld. Willen degenen die als bezoeker van deze dienst een bekeuring hebben gekregen **zo spoedig mogelijk** contact opnemen met J.H. Madern, tel. 0182-35 25 66?

■ ZANGAVOND IN WERKENDAM

Op **zaterdag 1 december** zal er in het kerkgebouw van de Geref. Gemeente te Werkendam, Sigmondstraat 47, een samenzangavond worden gehouden t.b.v. de actie "Toekomst voor de kerk". Er zullen dan psalmen en geestelijke liederen worden gezongen. Ds. M. Karens zal een toelichting geven op een aantal te zingen liederen. Tevens zal hij de opening en sluiting verzorgen. Aanvang: 19.30 uur. Collecte t.b.v. genoemde actie.

■ PRAKTISCHE EXCURSIE NAAR BOSKOOPS ORGEL

Kerkorganist in de praktijk. Wat speel je voor de dienst? Hoe begeleid je? Wel of geen voorspel bij de tussenzang? Helpt het "toontje vooraf" of juist niet? Hoe ga je om met commentaar uit de gemeente of van de kerkenraad? Deze en andere praktische zaken komen aan de orde op de praktische excursie die de afd. Centrum van de VOGG op **zaterdag 8 december** organiseert in de kerk van de Geref. Gemeente van Boskoop, Mendelweg 20.

Zes vrijwilligers spelen een compleet psalmenbriefje met inleidend orgelspel, openingspsalm, collectepsalm, tussen-

zang, slotpsalm en uitleidend orgelspel. Daarna vindt bespreking hiervan plaats. Iedereen is van harte welkom. Aanvang: 14.00 uur.

■ STICHTING GEMOEDS-BEZWAARDEN TEGEN VERZEKERINGEN (SGV)

Met ingang van 1 januari 2007 is de nieuwe zorgverzekeringswet in werking getreden. Voor gemoedsbezwaarden is toen veel gewijzigd, wat aanleiding was tot oprichting van de SGV, met inmiddels ruim 1100 donateurs. In onze stichting participeren de volgende kerkverbanden: GGiN, OGGiN, GGiN (buiten verband), GG, HHK en CGG.

Sinds 1 oktober 2006 is onze Commissie Voorlichting actief. In het eerste jaar van het bestaan van onze stichting zijn er 301 inhoudelijke vragen gesteld. 24% van deze vragen ging over toepassing van de spaarregeling bij het CVZ; 21%

over toepassing van de DBC-ziekenhuistarieven en 14% over toepassing van de huisartsentarieven. Daarnaast werden allerhande vragen beantwoord. In het achterliggende jaar zijn goede contacten gelegd met het ministerie van VWS, waarbij aandacht is gevraagd voor ervaren knelpunten, en zijn er contacten gelegd met de NZa (Nederlandse Zorg autoriteit), het CVZ (College voor Zorgverzekeringen) en de LHV (Landelijke Huisartsen Vereniging).

Voor vragen zijn wij telefonisch bereikbaar van dinsdag tot en met donderdag van 9:00 uur tot 12:00 uur en van 13:00 uur tot 15:00 uur via 0318-50 68 97. Dit betreft een eerstelijnsbeantwoording. Eenvoudige vragen worden direct beantwoord, moeilijkere vragen worden vastgelegd en worden binnen één á twee weken beantwoord. Ook kunt u ons vragen per email stellen via: sgv.voorlichting@kliksafe.nl.

Hierbij attenderen wij u erop, dat u **vóór 31 december 2007** om uitbetaling van de spaarrekening dient te vragen bij het CVZ (College Voor Zorgverzekeringen) met betrekking tot ziektekosten die betrekking hebben op 2006. Als u uw aanvraag niet indient, wordt de helft van de over 2006 betaalde premie zorgverzekeringswet vervangende inkomstenbelasting aan de spaarrekening onttrokken en toegevoegd aan de algemene middelen. De wijze van declareren en de kosten die daarvoor in aanmerking komen hebben wij in onze brochure beschreven. Ook kunt u de teruggaafformulieren bij ons verkrijgen. Donateurs krijgen de brochure gratis toegezonden.

Namens de Commissie Voorlichting SGV, Mr. W. van Vliet.

KERKDIENTEN

■ ZONDAG 2 DECEMBER 2007

Aagtekerke 9.30 en 19.00 uur ds. Tuinier en 14.30 uur leesdienst; Aalburg 14.30 uur ds. Melis; Aalst 14.30 uur ds. M. Karens; Alblasterdam 9.30 en 16.30 uur leesdienst; Alphen a/d Rijn 15.30 uur stud. Bredeweg; Amersfoort 9.30 en 16.30 uur leesdienst; Apeldoorn 10.00 en 17.00 uur ds. Kleppe; Arnhem 14.30 uur ds. Van der Net; Barendrecht 10.00 en

16.30 uur ds. Terlouw; Barneveld 9.30 en 19.00 uur ds. Hogchem; Benthuizen 9.30 en 18.00 uur ds. A.B. van der Heiden; Berkenwoude 19.00 uur ds. P. Mulder; Bodegraven 10.00 uur ds. B. van der Heiden en 16.30 uur ds. Paul; Borssele 9.30, 14.00 en 18.00 uur ds. Mondria; Boskoop 9.30 en 16.30 uur ds. Golverdingen; Breda 14.30 uur ds. Brugge; Capelle a/d IJssel-Middelwatering 10.00 en 16.30 uur leesdienst;

Capelle a/d IJssel-West 10.00 uur ds. Moerkerken en 19.00 uur ds. L. Blok; De Valk-Wekerom 9.30 en 19.00 uur ds. Van Boven; Delft 19.00 uur ds. Clements; Deventer 16.45 uur ds. Kattenberg; Doetinchem 15.00 uur ds. Schreuder; Dordrecht 10.00 (H.D.) en 17.00 uur ds. Brugge; Ede (Noorderkerk, Amsterdamseweg 9) 12.15 uur (H.D.) ds. F. Mulder; Enkhui-zen 10.00 en 16.00 uur ds. Heijkamp; Enter 19.00 uur ds. Kattenberg; Ermelo 9.30 en 17.00 uur ds. Verweij; Goes 9.30 en 18.00 uur ds. Meeuse en 14.00 uur leesdienst; Gorinchem 10.00 en 16.00 uur ds. L. Blok; Gouda 9.30 en 16.30 uur ds. Clements; Goudswaard 10.00 en 18.00 uur ds. De Leeuw; 's-Gravenhage 10.00 en 16.30 uur ds. Driessen; 's-Gravenpolder 14.00 uur ds. De Jongste; Groningen 10.00 en 15.30 uur ds. Hoogerland; Hardinxveld-Giessendam 9.30 en 18.00 uur ds. W.J. Karels; Hendrik-Ido-Ambacht 10.00 en 16.30 uur leesdienst; Herkingen 10.00 uur ds. Gunst; Hilversum 10.00 uur ds. Van Ekeveld en 16.00 uur stud. Labee; Hoofddorp 9.30 (H.A.) en 16.00 uur ds. Neele; Houten 11.00 en 17.00 uur ds. Van der Net; Kampen 9.30 en 15.00 uur ds. Tanis; Kamperland 10.00 uur ds. W. Harinck en 19.30 uur ds. Van Ekeveld en 16.00 uur ds. Baan; Kapelle-Biezeling 9.30, 14.00 en 18.00 uur leesdienst; Klaas-waal 9.30 en 18.00 uur ds. Van Aalst; Kootwijkerbroek 10.00 en 19.00 uur ds. Beens; Kortgene 14.30 uur ds. Meeuse en 18.30 uur ds. W. Harinck; Krimpen a/d IJssel 9.30 en 16.30 uur ds. P. Mulder; Krui-ningen 9.30, 14.00 en 18.00 uur lees- dienst; Leerdam 15.30 uur ds. Silfhout; Leiderdorp 16.30 uur ds. B. van der Hei- den; Lelystad 9.30 uur ds. Kattenberg en 16.00 uur leesdienst; Lisse 10.00 en 16.00 uur leesdienst; Meliskerke 9.30 en 14.30 uur ds. Verschuure; Middelburg-Centrum 9.30, 14.00 en 18.30 uur leesdienst; Mid- delburg-Zuid 9.30 en 18.30 uur ds. Van Gelder en 14.00 uur leesdienst; Middel- harnis 9.30 en 18.00 uur ds. Van Manen; Mijdrecht 19.00 uur ds. Visscher; Moerka- pelle 9.30 (doventolk) en 18.30 uur stud. Bredeweg; Nieuw Beijerland 9.30 en 18.00 uur ds. Vermeij; Nieuwdorp 14.00 uur stud. Labee; Nieuwer ter Aa 10.00 en 15.30 uur stud. Boeder; Nieuwerkerk Zld 9.30 en 15.00 uur leesdienst; Nieuwe Tonge 10.00 en 18.00 uur ds. P. Blok; Nij- kerk 18.30 uur ds. Schot; Nunspeet 9.30 en 15.00 uur (H.D.) ds. Schot; Ooltgens- plaat 18.00 uur ds. Gunst; Opheusden 10.00 en 18.30 uur ds. Pater; Oud Beijer- land 9.30 en 18.00 uur ds. Van Krimpen; Ouddorp 14.30 uur ds. Van Manen; Poe- deroyen 15.00 uur ds. W.J. Karels; Rhenen 19.00 uur ds. Van Belzen; Ridderkerk 9.30 en 17.00 uur leesdienst; Ridderkerk-Slik- kerweer 9.30 en 16.30 uur ds. Mijnders;

Rijssen-Noord 9.30 en 18.30 uur ds. Van Dieren en 14.30 uur leesdienst; Rijssen- West 9.30 en 18.30 uur ds. De Wit; Rijs- sen-Zuid 9.30 en 18.30 uur ds. Schreuder en 14.30 uur leesdienst; Rotterdam-Cen- trum 19.00 uur ds. Terlouw; Rotterdam- IJsselmonde 14.30 uur ds. De Leeuw; Rot- terdam-Zuidwijk 15.30 uur ds. De Waard; Scherpenisse 9.30 en 18.30 uur ds. Hak- voort en 14.00 uur ds. Schipper; Scheve- ningen 15.15 uur ds. A.B. van der Heiden; Soest 9.30 (H.A.) en 15.00 uur ds. Visscher; Spijkenisse 14.30 uur ds. Van Krimpen; Stolwijk 10.00 en 19.00 uur ds. De Waard; Tholen 10.00, 14.30 en 18.30 uur lees- dienst; Tricht-Geldermalsen 10.00 en 18.30 uur ds. Silfhout; Uddel 10.00 en 18.30 uur ds. Mouw; Urk 10.00 en 17.00 uur ds. Bakker; Utrecht 10.00 ds. Paul en 16.30 uur ds. Van Ekeveld; Veen 9.30 en 18.00 uur ds. Melis; Veenendaal 9.30 en 16.30 uur ds. Van Belzen; Vlaarding 10.00 en 16.30 uur ds. Joosse; Waarden- burg 10.00 en 18.30 uur leesdienst; Wageningen 10.00 en 18.30 uur ds. F. Mulder; Werkendam 10.00 (H.D.) en 18.00 uur ds. M. Karens; Westkapelle 14.00 uur ds. Baan en 18.30 uur ds. Moens; Wierden 15.00 uur ds. De Wit; Woerden 10.00 en 18.30 uur leesdienst; Wolphaartsdijk 9.30 en 18.00 uur stud. Labee en 14.00 uur ds. Van Gelder; Yerseke 9.30 en 18.00 uur ds. De Jongste; Zaandam 18.30 uur stud. Boeder; Zeist 10.00 en 18.30 uur lees- dienst; Zoetermeer 10.00 en 16.30 uur ds. Boogaard; Zwijndrecht 9.30 en 16.30 uur ds. Veenendaal; Zwolle 9.30 en 19.00 uur ds. Vogelaar.

■ DINSDAG 4 DECEMBER 2007

Ermelo 19.30 uur ds. Mouw; Leerdam 19.30 uur ds. Verweij; Oud Beijerland 19.30 uur (bijbellezing) ds. Van Krimpen; Puttershoek 19.30 uur ds. Van der Net; Rotterdam-Centrum 19.45 uur ds. Van Gelder; Soest 19.30 uur ds. Silfhout.

■ WOENSDAG 5 DECEMBER 2007

's-Gravenpolder 14.30 uur (bevest. ds. E. Hakvoort) ds. Meeuse en 19.00 uur (intrede) ds. Hakvoort; Hilversum 19.45 uur ds. Van Belzen; Katwijk aan Zee 19.45 uur ds. De Leeuw; Ooltgensplaat 19.30 uur ds. Van Krimpen; Opheusden 19.30 uur (zendingdienst) ds. Schreuder; Rhe- nen 19.30 uur ds. Vogelaar; Rijssen- Noord 19.30 uur ds. Van Dieren; Rotter- dam-Alexanderpolder 19.30 uur ds. B. van der Heiden; Rotterdam-IJsselmonde 19.30 uur ds. L. Blok; Scherpenisse 19.30 uur ds. Van Belzen; Utrecht 20.00 uur ds. Mondria; Veen 19.30 uur ds. Melis; Wage- ningen 19.30 uur ds. F. Mulder; Werken- dam 19.30 uur ds. M. Karens; Westzaan 19.30 uur ds. P. Mulder; Zeist 19.30 uur ds. Van Ekeveld.

■ DONDERDAG 6 DECEMBER 2007

Aalst 19.30 uur ds. Van Manen; Borssele 19.30 uur ds. De Heer; 's-Gravenzande 19.30 uur ds. De Wit; Houten 19.30 uur ds. Van der Net; Krimpen a/d IJssel 19.45 uur (bijbellezing) ds. P. Mulder; Meeuwen 19.30 uur ds. Mondria; Naaldwijk 19.45 uur ds. Schipper; Nieuw Beijerland 9.30 en 18.00 uur ds. Vermeij; Scheveningen 19.30 uur ds. Schot; Sint Annaland 19.30 uur ds. Meeuse; Tricht-Geldermalsen 19.30 uur ds. Bakker; Zaandam 19.30 uur ds. Baan.

■ VRIJDAG 7 DECEMBER 2007

Drachten 14.15 uur (huw.bev. in kerkgeb. Oldeberkoop) ds. Bakker.

■ EVANGELISATIESAMENKOMSTEN

Alkmaar:

Evangelist G. Baan; kerkgebouw 't Wuiver 2-a, Oudorp NH, gem. Alkmaar; samen- komsten iedere zondag om 10.00 en 16.30 uur.

U bent hartelijk welkom in de inloop/bij- belshoop 't Wuiver, Stationsweg 96a, Alk- maar (t.o. NS- en busstation). Openings- tijden: dinsdag t/m vrijdag van 10.00-16.00 uur, zaterdag van 13.00-17.00 uur.

Amsterdam:

Evangelist J. Krijgsman; kerkgebouw Bij Simon de Looier, Looiersgracht 70. Samenkomsten iedere zondag 10.30 en 17.00 uur.

Steun het evangelisatiewerk door uw gift en belangstelling. Breng eens een bezoek aan onze evangelisatiepost. Har- telijk welkom! Openingstijden: dinsdag tot en met zaterdag van 10.00 tot 16.00 uur.

Emmen:

Evangelist C. van Drunen; kerkgebouw Prinsesselaan 6-I te Emmen; samen- komsten iedere zondag om 9.30 en 15.30 uur.

Leeuwarden:

Evangelist S. de Visser; kerkgebouw Ach- ter de Hoven 2-c; samenkomsten iedere zondag om 9.30 en 16.00 uur.

Op vakantie in Friesland?

Welkom in onze inloop, die geopend is op vrijdag van 11.00 tot 16.00 uur en zaterdag van 11.00 tot 15.00 uur.

Merksem:

Evangelist A. van Setten; kerkgebouw "De Bron", Oude Bareellei 64; samenkomsten iedere zondag om 10.00 en 17.00 uur.

U bent ook hartelijk welkom in het inloophuis, geopend op dinsdag van 10.00-15.00 uur, donderdag van 15.00-21.00 uur en zaterdag van 11.00-15.00 uur.

Tilburg:

Evangelist H.J. van den Boogaart; kerkgebouw **Offenbachstraat 105**. Samenkomsten iedere zondag om 10.00 en 18.30 uur.

Het inloopcentrum "Het kruispunt" is geopend op:

- Dinsdag en woensdag van 14.00-17.00 uur.

- Donderdag van 10.00-14.00 uur en 18.30-21.00 uur.

- Zaterdag van 13.00-16.00 uur.

U bent hartelijk welkom.

Voor alle in dit nummer genoemde toekomstige data geldt:

Indien de Heere wil en wij leven.

BOEKEN EN MUZIEK VAN DER BOOM

Voorstraat 41 - 3245 BG Sommelsdijk
Tel. (0187) 482614 - Fax (0187) 484520

Vakantie op Texel

De Verrassing.nl

Veertien accommodaties, waaronder acht bungalows en vijf nieuwe chalets.

De Noordel

Park achter De Verrassing. Vijf luxe bungalows met veel privacy.

De Noorderhoeve.nl

Twee vakantiewoningen voor zorgvakanties. Ook uitermate geschikt voor minder validen.

Boeken? Bel 0222 31 89 06

ADVERTENTIES

Avondrust
Rotterdam-
IJsselmonde
T. 010 - 482 90 28

Rehoboth
Rotterdam-
Alexanderpolder
T. 010 - 420 98 06

SGZZH

dáár voel

ik me thuis!

Zelfstandig wonen in een comfortabel 2- of 3-kamerappartement voor senioren?

Van harte welkom in de serviceflats Avondrust en Rehoboth! U woont hier zelfstandig, maar kunt natuurlijk ook gebruik maken van onze zorg- en dienstverlening. Een bijzondere meerwaarde is onze reformatorische identiteit. Kom zélf eens kijken!

Rondleiding? Meer informatie? Bel ons!

Zorg dichtbij

Waar u ook woont, Agathos brengt zorg dichtbij:

- Huishoudelijke verzorging
- Persoonlijke verzorging
- Verpleging
- Psychosociale zorg

Bel de Zorglijn (010) 264 07 77 en u krijgt uw rayoncoördinator aan de lijn. Agathos stelt zelf indicaties voor veel zorgvragen. Kunnen we geen indicatie stellen? Dan begeleiden we u bij de CIZ-aanvraag. U ziet, ook indicatiestelling is onze zorg!

Agathos

THUISZORG

T 010 264 07 77 | www.agathos-thuiszorg.nl

Zorg met een eigen kleur

Begravenisverzorging "Honestum"

0180 - 628908 (dag en nacht)

L. Melleste-Verveer en D.D.E. Melleste

Voor Rotterdam - Barendrecht - Ridderkerk
H.I. Ambacht - Zwijndrecht - Dordrecht e.o.

Voor een dagje uit met u familie of vereniging evt. geheel verzorgd.

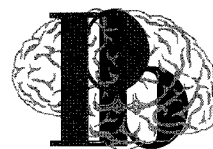
Wij beschikken over 2 nieuwe luxe touringcars voor 54 pers.

Veel ervaring met dagtochten en we rijden al 13 jaar vakantieweken voor ouderen van Ger. Gem.

Voor meer info en/of reservering kunt u bellen met:

Johan Krooneman

Doornspijk (gld) Tel: 0525-684797.

PSYCHOLOGENPRAKTIJK BROUWER

hulpverlening aan kinderen,
jongeren en volwassenen

vestigingen:

RIDDERKERK
Verlengde Kerkweg 11

BARNEVELD
Wilhelminastraat 14

METEREN (GELDERMALSEN)
Dorpsstraat 18

Bel voor informatie of aanmelding:

(0180) 42 69 55

of kijk op www.psychbrouwer.nl

Begravenisonderneming STAM

Planetenlaan 26, 2957 SN Nw.Lekkerland
Tel. 0184 - 685240. - Geen crematies -

AVONDMAAL-SERVIEZEN

Uit voorraad of naar tekening.

Schoonhovens Silverhuys B.V.

Postbus 35, 2870 AA Schoonhoven,
Telefoon 0182 - 382614.

BOEKHANDEL / ANTIQUARIAAT DE ROO

Van Meelstraat 12 • ZWIJNDRECHT • tel. 078 - 612 40 81

Voor al uw NIEUWE en TWEEDEHANDS: THEOLOGISCHE BOEKEN
KINDERBOEKEN
LEESBOEKEN

Tevens Inkoop en Taxatie Gebruikte Boeken maandag gesloten

Waardige en stijlvolle verzorging

van begrafenissen met aandacht voor persoonlijke wensen. In alle rust, vertrouwdelijk en met bescheidenheid.

- opbaren met kistkoeling bij u thuis of in een voor u bekende aula
- dag en nacht bereikbaar en overal te ontbieden
- wij verzorgen alleen begrafenissen
- laatste verzorging van de overledene door een gediplomeerd verpleegster

Begrafenisverzorgers:

- H.de Jongh • P.H. van der Leer • E. Treur

Begrafenisonderneming de Jongh

Hardinxveld-Giessendam:

Reepijzer 5, Tel. (0184) 61 11 54

Waardeburch:

Kerkstraat 15a, Tel. (0418) 65 20 39

Zeist:

Kroostweg 22, Tel. (030) 69 95 330

Begrafenisverzorging

Corné Vader

Tarweakker 23
4341 MD Arnhemuiden

Beschikbaar voor Walcheren,
Noord- en Zuid Beveland

Tel. 0118 - 60 2500
Tel. 06-53 78 22 27

Wij verzorgen alléén begrafenissen.

SATSA

REIZEN NAAR ZUID-AFRIKA

Wekelijks naar o.a.:

- Swaziland
  - De Panorama Route
  - Kruger Nationale Park
- Dagelijks naar o.a.:
- Johannesburg
  - Pretoria

Geschikt voor grote en kleine groepen.

Aantrekkelijk verblijf in Sandton, Johannesburg.

Voor meer informatie:

+27 11 706 4809
+27 82 900 9368
+27 11 463 6810
wybe@umfulatours.com
www.umfulatours.com

Voor het leveren en leggen van natuurstenen- en keramische vloeren. Alleen eerste klas kwaliteit en steeds de laagste prijs. Tegelzettersbedrijf J. Slingerland, 0184-611917.

VLOERTEGELS

- 1.200 M² SHOWROOM MET MEER DAN 300 SOORTEN NATUURSTEEN
- 250 SOORTEN TEGELVLOEREN
- NIEUW!! NU OOK SIERBESTRATING
- MET/ZONDER PLAATSING
- MET/ZONDER VLOERVERWARMING
- SPECIALE KORTINGEN VOOR KERKVLOEREN

Download nu gratis van onze site het boekje 'Vraag & antwoord over (natuur) stenen vloeren'

KROON

WWW.KROONVLOERENINSTEEN.NL

Energieweg 8c, 4231 DJ Meerkerk, tel (0183) 354225
Direct aan de A27 tussen Gorinchem-Utrecht, afdrt 25
Openingstijden: ma-vr 8-17 uur, za 9-16 uur.

NATUURSTEEN- EN TEGELVLOEREN

Nieuw 'Bijbels dagboek voor jongeren'

De Stichting Balkanzending heeft in november 2007 een nieuw schriftuurlijk-bevindelijk 'Bijbels dagboek voor jongeren' uitgegeven. Het is geschreven door 14 predikanten uit verschillende kerkverbanden.

Aanvullend op de 12 maanden is een aantal meditatie toegevoegd betreffende de heilsteiten en een aantal overdenkingen over bijzondere dagen als huwelijk, dopen, biddag, dankdag etc.

€ 12,95
(Excl. verzendkosten)

Scribenten dagboek

- Ds. B.J. van Boven - Gereformeerde Gemeenten
- Ds. J. Goudriaan - Vrije Oud Ger. Gemeenten
- Ds. J.M.D. de Heer - Gereformeerde Gemeenten
- Ds. J. D. Heikamp - Hersteld Hervormde Kerk
- Ds. A. van Heteren - Christelijke Gereformeerde Kerken
- Ds. Tj. de Jong - Hersteld Hervormde Kerk
- Ds. A. Kort - Oud Gereformeerde Gemeenten in Ned.
- Ds. C.L. Onderdelinden - Vrije Oud Ger. Gemeenten
- Ds. B. Reinders - Hersteld Hervormde Kerk
- Ds. A. Schultink - Gereformeerde Gemeenten in Ned.
- Ds. M.C. Tanis - Christelijke Gereformeerde Kerken
- Ds. A. Verschuure - Gereformeerde Gemeenten
- Ds. K. Visser - Christelijke Gereformeerde Kerken
- Ds. H. Zweistra - Hersteld Hervormde Kerk

Leeftijd: 12-18 jaar

Bijkomend voordeel

Hoe bestellen?

Het dagboek wordt niet via de reguliere boekhandel verkocht. U kunt het dagboek direct bestellen bij de Stichting Balkanzending:

Per post: Postbus 57
7950 AB Staphorst

Per telefoon: 0522 - 46 2139

Per fax.: 0522 - 46 6060

Per E-mail: Jac.Mussche@klikSAFE.nl

- Directe verkoop zonder marge tussenhandel
- U steunt de Stichting Balkanzending
- Unieke uitgave met medewerking van predikanten uit diverse kerkverbanden

Balkan
Zending

www.natuursteenhuis.nl

NatuursteenHuis

vakmensen vertellen uw wensen

- **Marmer, graniet en hardsteen** (voor binnen & buiten)
- **Grafmonumenten**
- **Vakkundig advies**

Goes tel (0113) 216555
Middelburg tel (0118) 612579

ook voor leveringen buiten Zeeland

CHRISTELIJKE BEGRAFENISONDERNEMING
G. WEGENAAR

Buurtlaan West 26 tel. 0318-526641
3905 JR Veenendaal www.wegenaar.nl

begrafenisverzorging
T. den Hollander

Begravenissen in Vlaardingen, Rotterdam, Gouda, den Haag en omstreken.

Opbaarmogelijkheden in een door u gewenst uitvaartcentrum of thuis met koeling.

Geen crematies.

Dag en nacht bereikbaar.

Mozartlaan 13
3131 ES Vlaardingen
Tel. 010 - 4600509

Van Horssen bv
BOEKHANDEL & UITGEVERIJ

Dorpsstraat 100 - 3881 BE PUTTEN
Tel. 0341 36 22 77 - info@van-horssen.com
www.van-horssen.com

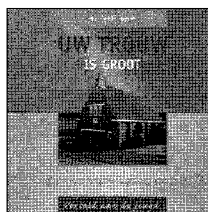
Het juiste adres voor:
Bijbels, Theologische boeken, Leesboeken voor jong en oud, Voordeelboeken, Tweedehands, CD's en bladmuziek.

REVOKE

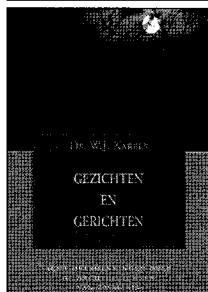
I www.revoke.nl
E info@revoke.nl
T 0184-642253
0341-425712

Reformatische Vereniging van Ongewild Kinderloze Echtparen

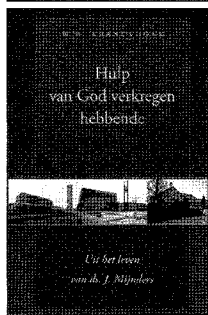
NIEUWE UITGAVEN

H. VAN DAM
Uw trouw is groot
Honderd jaar Gereformeerde Gemeenten verteld aan de jeugd
In dit boek lees je over wat in honderd jaar in het kerkelijke leven gebeurde. Met veel kleurenfoto's.
84 blz. gebonden 33120626 € 9,90

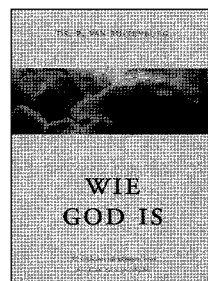
DS. W.J. KARELS
Gezichten en gerichten
Acht overdenkingen over de nachtgezichten van Zacharia
De overdenkingen bieden niet alleen schriftuurlijke uitleg, maar ook geestelijk, praktisch onderwijs.
158 blz. gebonden 33120947 € 14,90

W.B. KRANENDONK
Hulp van God verkregen hebbende
Uit het leven van ds. J. Mijnders
In deze bundel memoreert ds. Mijnders een aantal persoonlijke en ambtelijke ervaringen.
256 blz. gebonden 33120992 € 17,90

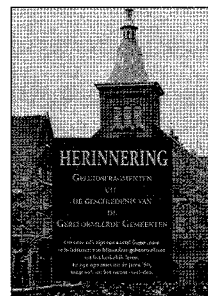
DS. P. VAN RUITENBURG
Even praten
Brieven aan kinderen
De auteur richt zich tot kinderen over onderwerpen als zonde, berouw en geloof. Maar ook gaat het over dingen uit het leven van alledag, zoals school en verjaardag.
68 blz. gebonden 33120886 € 9,90

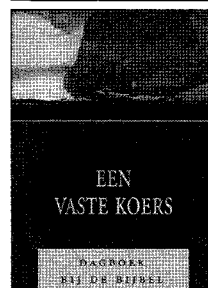
DS. P. VAN RUITENBURG
Wie God is
52 bijbeloverdenkingen over hoe God Zich openbaart
Ds. Van Ruitenburg laat aan de hand van bijbelse kernwoorden zien hoe God Zich geopenbaard heeft.
205 blz. p.b. 33120879 € 14,50

LAURENS SNOEK
Waarom zou ik in God geloven
Sommige jongeren stellen deze vraag hardop, anderen doen dat alleen in gedachten. Dit boekje geeft dertig antwoorden.
68 blz. gebonden 33120916 € 9,90

Herinnering - Luisterboek
Geluidsfragmenten uit de geschiedenis van de Gereformeerde Gemeenten
Op twee cd's zijn een aantal fragmenten te beluisteren van bijzondere gebeurtenissen uit het kerkelijk leven.
Luisterboek met 2 cd's.
33121005 € 15,90

Een vaste koers
Dagboek bij de Bijbel
Iedere maand een onderwerp, vooral toegespitst op jonge mensen vanaf ongeveer 18 jaar.
Geschreven door auteurs uit HHK, Geref. Gem. en Chr. Geref. Kerken.
371 blz. paperback 33120794 € 16,50

Den Hertog
uitgeverij - boekhandel

Elzenkade 6 - 3992 AC Houten
Postbus 150 - 3990 DD Houten
Tel. (030) 637 34 34 - Fax. (030) 634 66 88
E-mail: boeken@hertog.nl - www.hertog.nl

BOEN

Deze bestelbonnen zenden aan uw boekhandel of in een open envelop (zonder postzegel) aan:
Den Hertog bv, Uitgeverij en Boekhandel
Antwoordnummer 2610, 3970 VJ Houten

ex. _____
ex. _____
ex. _____
ex. _____

Verzoekt toezending rechtstreeks of via

boekhandel: _____
Naam: _____
Adres: _____
Postcode: _____
Woonplaats: _____
Handtekening: _____

De Standaard 20 november 2007

NIEUWE UITGAVEN

VAN GEBR. KOSTER

11.50

Ds. Chr. van Dam

VERBLIJDT U IN DE HOOP

Deze bundel bevat zes preken. Velen herinneren zich de eerlijke, heldevolle en schriftuurlijk-bevindelijke wijze waarop ds. Van Dam Gods Woord mocht verklaren. Het betreft preken over: Ps. 43:10; Ps. 86:11-12; Jes. 40:9; Hab. 3:17-18; Rom. 12:12; T3; 2 Kor. 13:5a.

Geschikt voor gebruik in de leesdiensten.

Geb. 125 blz.

11.50

Ds. C. Hogchem

VERKONDIGING VAN DE GETUIGENIS GODS

Zes preken waarin oud en jong wordt aangespoord om in te zien en te geloven dat de mens van nature op weg is naar het eeuwige verderf. Maar ook dat er een weg is om aan dit verderf te ontkomen, voor hen die door genade een oprecht geloof verkrijgen in de eniggeboren Zoon van God.

Geb. 125 blz.

32.50

Ds. C. de Jongste

LIEFLIJKHEID EN SAMENBINDERS

Facetten uit de kleine kerkgeschiedenis rondom Ds. Nicolaas Hendrik Beversluis. Een schitterende biografie over deze predikant die in 1907 samen met ds. G.H. Kersten de ziel vormde van de vereniging tussen Ledeboerianen en Kruisgezinden.

Geb. 432 blz.

17.90

Dr. E. Franssen, H. Lightenberg, Th. van Stuyvenberg, D.W. Tuinier

ZIE, HIJ KOMT

In deze 12 preken gaat het over het uitzien van Gods Kerk vanuit het Oude Testament naar Christus' komst in het vlees. Daarna volgen Zijn geboorte, Zijn lijden en sterven, Zijn hemelvaart en Zijn zitten aan 's Vaders Rechterhand.

Geb. 240 blz.

Ds. C.A. van Dieren

6-DELIGE SERIE: DE TABERNAKELDIENST VERKLAARD

Deel 1: ONS BUIGEN WAAR ZIJN TROON ZAL STAAN

In het eerste deel gaat het over het heiligdom, de ark, de tafel der toonbroden en de gouden kandelaar.

Deel 2: ALS REUKWERK VOOR U TOEGERICHT

In het tweede deel gaat het over de tabernakel, het brandofferaltaar, het koperen wasvat, het gouden reukaltaar en de voorhang.

Moeten we dat echt lezen, al die onbegrijpelijke hoofdstukken over de tabernakel en alles wat daarbij hoort? Zeker, Mozes heeft daarin, gedreven door de Heilige Geest, heilgeheimen beschreven die het wonder van de schepping ver te boven gaan. Deze preken vormen een serie die de tabernakeldienst verklaren.

In de tabernakeldienst wijst alles op Gods recht dat om voldoening vraagt. Het wijst ook op genade door Christus aangebracht. Wat hier ceremonieel wordt geleerd, loopt als een rode draad door de Psalmen, de Profeten, de Evangelieën en de Brieven. Op bijzondere wijze komt zo de eenheid van de Schrift naar voren. Het zijn leerzame lessen uit Gods heiligdom.

Geb. ca. 120 blz. per deel

12.50

Versijnt D.V. december

Uitgeverij Boekhandel

Verkrijgbaar bij de boekhandel

Gebr. Koster

Nairacstraat 17, 3771 AW Barneveld
Tel. 0342 - 41 69 86

Ten bate van de Zending zijn de volgende preekcassettes te koop

Voor Advent

Ds. K. de Gier	Jesaja 9 : 5a
Ds. C. Hogchem	Jesaja 7 : 14
Ds. A. Moerkerken	Jesaja 7 : 15
Ds. A.H. Verhoef	Jesaja 9 : 1-2

Voor Kerst

Ds. G.J. van Aalst	Lukas 2 : 51
Ds. C. Hogchem	Lukas 2 : 8-12
Ds. G.M. de Leeuw	Joh. 1 : 29
Ds. W.C. Lamain	Lukas 2 : 7

Voor Oudjaar

Ds. G. Beens	Lukas 17 : 32
Ds. J. van Haaren	Jesaja 1 : 18
Ds. J. Koster	1 Joh. 2 : 17-18a
Ds. W. Visscher	Genesis 17 : 16b

Voor Nieuwjaar

Ds. J. Karens	Genesis 8 : 15-18a
Ds. J. Mol	Numeri 6: 24-26

Vrije stoffen

Ds. A.A. Brugge	Johannes 6 : 37
Ds. G. Clements	Matth. 4 : 2-4
Ds. E. Hakvoort	Matth. 5 : 6
Ds. M. Karens	Lukas 4 : 10
Ds. J. Koster	1 Joh. 2 : 17-18a
Ds. A. Schot	Openb. 5 : 4-5
Ds. J. Spaans	Ruth 2 : 14

Aanbieding geldig tot 15-01-08

11 voor € 35.- geen porto 1-5 à € 4.30,

6-10 à € 3.95, Vanaf 12 à € 3.20.

Vanaf 8 stuks geen porto

Prijzen alleen geldig voor deze Mc's

Lijst met 1600 preken op mc en 150 op

cd en veel vertel mc's /cd's op aanvraag

Zendingswinkel Stolwijk

Tel: 0182-341831

Mail: zgg@kliksafe.nl

De Tuinkamer is een gezellig winkeltje aan de Dorpsstraat. Bent u opzoek naar een cadeautje of naar iets gezelligs voor in uw huis dan is het beslist de moeite waard om langs te komen! U kunt bij ons terecht voor exclusieve zijde bloemstukken, leuke betaalbare woondecoraties, lampen, engelse beren en nog veel meer. Wij zijn official dealer van Crabtree & Evelyn. Tot ziens!

CRABTREE & EVELYN

De opbrengst is geheel bestemd voor het bouwfonds van de Gereformeerde Gemeente Barendrecht.

Dorpsstraat 169 - Barendrecht

Openingsdagen: woensdag, vrijdag en zaterdag

van 9.30 uur tot 16.30 uur

Telefoon: (06) 425 945 28

Gevraagd:

Catechismus van Gezelle Meerburg.

Tel. 0294-233031

**Orgelmakerij
Boogaard**

Gravenstraat 4
7461 TN RIJSEN
Telefoon 0548-521637
Telefax 0548-544904

Nieuwbouw-Restauratie-Stem- en onderhoudswerk.

Voor een zorgzame begeleiding

KOSTER
Begrafenisonderneming

Barneveld,
Scherpenzeel e.o.
A. Koster
Telefoon 033 277 0555

Kantoor: Stationsweg 411
3925 CD Scherpenzeel
Centraal nummer (24 uur):
033 277 0555

**Brand- en inbraak-
Telecommunicatie
Airconditioning
CV-onderhoud**

AKTIE bv

Elektrische beveiliging
Ventilatie
Loodgieter

Koeling in uw Kerk(gebouw)
Voor elk probleem? Bel AKTIE
Tel: 010-4517471
CO2 metingen
Advies en installatieburo
Voor een vrijblijvende offerte
aktie@kliksafe.nl

BEGRAFENISVERZORGING KINA
010 - 458 31 12
Rotterdam, Drechtsreek, Krimpenerwaard, Gouda
D.W. Schipper 010-4506626 J. Koojman 0182-533932
Capelle aan den IJssel Gouda

Geerts
herenkleding

Ambtskleding
Kostuums: 2- en 3-delig zwart - grijs - e.a.
Trouwkostuums - Jacquets - Pantalons
Streepjantaloons - Overhemden
Stropdassen - Sokken - Overjassen
Hoeden - Schoenen

Winkel: Dorpsstraat 229, Scherpenzeel
Telefoon 033-2778899 b.g.g. 06-30189592

**OPENINGSTIJDEN: MA. GESLOTEN,
DI T/M DO 9-18 UUR,
VR 9-21 UUR EN ZA 9-17 UUR.
OP AFSpraak MOGELIJK**

**BARNEVELDSE
BEGRAFENISVERENIGING**

Voor een eervolle, eenvoudige verzorging van begrafenissen in Barneveld en omstreken.

- geen CREMATIE
- eigen personeel
- vervoer van en naar alle plaatsen
- dag en nacht te ontbieden
- levering van grafstenen
- opgave van lidmaatschap

G. de GROOT
Zr. J.H.D. Vermeulenstraat 5
3774 JW Kootwijkerbroek
Tel.: 0342-441812

Nieuw!

**Het veelbewogen leven
Van Isaac Levinsohn
en Abraham Eschel**
Levensbeschrijving van
twee bekeerde Joden.

Isaac Levinsohn werd geboren in Rusland uit zeer vrome Joden. Na veel omzwerven komt hij in Engeland terecht waar hij trouwt en vanaf 1878 in Londen preekt. Abraham Eschel werd geboren in Duitsland, studeerde in Praag waar hij tot verandering komt en gedoopt wordt. Later wordt hij predikant.

Totaal 176 pagina's, met illustraties

€ 14,90

**Boekhandel
R. van der Meijden**
Nedereindsestraat 7
4041 XE Kesteren
Tel. 0488-482226
(Bgg. 0488-482134)

Al meer dan 10 jaar een vertrouwd adres voor al uw boeken!

Het Joodse volk verdient onze steun

Is het Joodse volk beter dan andere volkeren? Dat niet.

Maar Paulus noemt hen in Romeinen 11
'de beminden om der vaderen wil'

Daarom steunt het Deputaatschap voor Israël
het volk, onder andere met:

Postbus 400
3440 AK Woerden
tel. 0348 489929
email: dep-israel@cbgg.nl
bankrekening nr. 461863723

Bijbelverspreiding en
lektuurwerk

Hulp aan slachtoffers van
antisemitisme en terreur,
zoals kinderen in Sderot

Onderwijs vanuit Gods Woord

Diaconale projecten zoals
gaarkeukenwerk

Steun ons werk banknr. 46 18 63 723

De handen van de kerk wereldwijd

Dominicaanse Republiek
Gezondheidszorg

Papoea
Alfabetiseringswerk

Darfur
Noodhulp

Zuid-Afrika
Hulp aan aidswezen

Peru
Aandacht en liefde voor straatkinderen

Help mee!
Stuur ons werk met een gifje. Giro 307447
Nodig ons uit voor een gemeentevond of vereniging!
Tel: 0348-489910

Deputaatschap tot Hulpverlening in Bijzondere Noden van de Gereformeerde Gemeenten

Postbus 615 • 3440 AP Woerden • Giro 307447
Tel: 0348-489910 • Fax: 0348-483721 • E-mail: bijzonderenoden@cbgg.nl

BOEKENVEILING

D.V. 1 dec 2007
In "het Dorpshuis" te Ederveen.
Aanvang: 13.00 uur
Bezichtiging vanaf 10.00 uur
Catalogus op aanvraag.
www.koolboeken.nl
info@koolboeken.nl
Veilinghouder

KOOLBOEKEN

Hoofdweg 204, 6744 WR
Tel: 0318-574290
Mob: 06-51216184
EDERVEEN
Kool voor al Uw
Oud en nieuweboeken

Te koop gevraagd: THEOLOGISCHE BOEKEN

Antiquariaat Den Hertog
dhr. G.J. Zwofierink
Elzenkade 6, 3992 AC Houten,
Tel. 030-6346681

- ROEMEENSE PANFLUITEN
- DIVERSE BLOKFLUITEN
- VIOLEN

R. MULDER - STAPHORST
06 12 610 628 B.G.G. 0522 253944

Voor onze zus van 50 jaar zoeken wij een mevrouw of **echtpaar** die haar gezelligheid en de nodige **begeleiding** wil geven.

Zij woont in een ruime woning in Waardenburg op loopafstand van verschillende kerken.

Voor informatie: W.J. Kardol
tel : 06-54210078

Christelijke begrafenisverzorging

De Bruijn

Voor een meer eervolle begrafenisverzorging in de provincie Utrecht en de regio's Gouda en Hilversum.
Tel. 0346-281711.

Dag en nacht bereikbaar. (Geen crematies).

Bijbel met kanttekeningen in dundruk, handzaam formaat

Zonder Psalmen en formulieren

KTb30	zwart kunstleer, kleursnee	€ 45,-
KTb31	zwart bonded leather (leren toplaag), goudsnee	€ 75,-
KTb33	idem, met rits	€ 105,-
KTb35	leer, goudsnee	€ 125,-

Met Psalmen en formulieren

KTb40	zwart kunstleer, kleursnee	€ 60,-
KTb41	zwart bonded leather (leren toplaag), goudsnee	€ 95,-
KTb43	idem, met rits	€ 125,-
KTb45	leer, goudsnee	€ 145,-
KTb47	idem, met rits	€ 175,-

Onze showroom is geopend op ma. t/m vr. van 8.30 tot 16.30 uur.

Gereformeerde BIJBELSTICHTING

Nijverheidstraat 21 • Postbus 168, 4140 AD Leerdam • Telefoon (0345) 61 01 55
E-mail info@gereformeerdebijbelstichting.nl • Gironr 1.355.824 t.n.v. penningm. GBS te Leerdam